СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVII. Ч. 142. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 21-го ЧЕРВНЯ 1949. — No. 142. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JUNE 21, 1949. VOL. LVII.

ТРИ ЦЕНТИ в Злуч. Держ. Америки П'ЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном — Тел. „Свободи": BErgen 4-0807 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

БЕРУТЬ ДО УВАГИ РОЗВИТОК РЕСУРСІВ У ПІВДЕННИХ СТЕЙТАХ

Вашингтон, 19 червня. — Краєва Комісія Плянування склала звіт із своєї праці над розвитком природних багатств у південних стейтах для вжитку Президентської Комісії Економічних Дорадників. Звіт обіймає 35,000 слів і застановляється всебічно над економічною відсталістю південних стейтів. Щоб цю частину нашої країни економічно достроїти до загально-американських відносин, треба там розбудувати промисл і піднести відповідно продукційність фермерського життя, головно особисту видатність праці кожного робітника. Щоб це осягнути, треба покасувати малі, неекономічні фарми, а заступити їх фармами середньої величини, на яких фармерський робітник мав би нагоду випродукувати більше ніж продукує тепер на малих фармах. Звіт передбачує, що на всебічний розвиток південних стейтів треба буде зужити приблизно пять біліонів долярів. Ці гроші можна взяти з приватних підприємств, головно з великих компаній, а крім того треба сформувати окремі компанії на півдні з метою переміни теперішньої перестарілої господарки на новітню.

КОНГРЕС РОЗГЛЯДАТИМЕ СПРАВУ БЕЗРОБІТТЯ.

Провідники зорганізованого робітництва й спостерігачі краєвого господарства звернулися до конгресу з зазивом, що він перестудіював теперішнє положення на ринку праці і поробив від себе відповідні приготування до стримання дальшого поширення безробіття. Юнія електричних робітників заповіла висилку великої демонстративної делегації із сотні людей, щоб звернути увагу уряду й конгресу на зріст безробіття. Сенатор Джозеф С. О'Магоні твердить, що алярмуючі вісті про безробіття витворюють замішання і тому треба перевести основні студії. Він признає, що впродовж останніх шости місяців зросло число безробітних, одначе в тому самому часі багато безробітних дістали працю. Він заповів, що Спільна Комісія Економічного Звіту почне студії незабаром.

З ПРОЦЕСІВ ПРОТИ ШПИГІВ І КОМУНІСТІВ.

Джудит Коплон, проти якої ведеться у Вашингтоні процес за шпигунство в користь Совєтів, складала свідоцтво у своїй справі і заявила, що вона їздила до Ню Йорку на особисті зустрічі з Валентином Губічевом, який у ній залюбився, а папери, які приловлено при ній, це були записки для написання повісти. Інші папери, як вона каже, були тільки підроблені і підкинені її наставниками на те, щоб при їх допомозі приловити шпигів, які працюють в совєтській агенції Амторг. — З покінченням переслухань свідків в процесі проти Алджера Гісса в Ню Йорку оборонець Пол Страйкер зажадав від судді Кавфмана звільнення підсудного від обвинувачення. Суддя відмовився це зробити. — Процес проти комуністичних лідерів у Ню Йорку перервано, щоб оборонцям дати нагоду полагодити апеляцію проти присуду на тюрму двох підсудних, які відмовляли послух судові.

СТРИМАНО ТАЙНІ РОБОТИ ЧЕРЕЗ ПРИПІЗНЕННЯ ПРОВІРКИ ХАРАКТЕРУ.

Вашингтон. — Внаслідок припізнення провірки льояльности і придатности до праці вищих інтелектуальних працівників стримано багато тайних урядових проєктів воєнної продукції. Урядовці нараховують 20,000-50,000 кандидатів на працю при проєктах для безпеченства країни, яких досі ще не провірено і яким не видано свідоцтва, що вони можуть бути ужиті до мілітарних проєктів. Клясифікація таких кандидатів, звичайно вищих технічних інтелектуалів побіч звичайних робітників, триває від шости місяців до одного року. Провірка вимагає всесторонніх допитів і тому так важко дати людині свідоцтво не тільки працездатности але й безпеченства. Тому, що провірка розтягається в безконечність, мусять бути теж затримані великі роботи. Краєва Військова Установа при департаменті оборони затурбована цією справою і придумує приспішити провірку.

400 НАУКОВИХ ПРАЦІВНИКІВ СКЛАЛИ ПРИСЯГУ ЛЬОЯЛЬНОСТИ.

Вашингтон. — На 497 працівників, які дістали наукові стипендії на студії атомової енергії, 400 склали присягу льояльности після того, як конгресова комісія відкрила, що найменше трьох стипендистів зараховували себе до комуністів. Представник комісії каже, що кількох працівників відмовилися скласти присягу. У конгресі підготовляють резолюцію, щоб відмовляти стипендій таким, що не хочуть відпекатися від комунізму. Федерація Американських Науковців. оприлюднила протест проти такого примусу, називаючи його замахом на свободу дослідів. У конгресі приготовляють резолюцію, щоб федеральна Комісія Атомової Енергії не могла видавати самостійно більше як мільйон долярів на якийсь проєкт.

КОМУНІСТИЧНИЙ ПРИВІТ ДЛЯ РОБСОНА.

Ню Йорк. — Майже 4,000 людей, нігрів і комуністів, виповнили залю Ракленд Пелес при 155 вулиці й 8-Евеню, щоб привітати звісного співака-нігра, Пола Робсона, після його повороту зі Совєтської Росії. Він відспівав кілька пісень, а потім виголосив промову, у якій сказав, що він „любить цей совєтський нарід більше ніж яку іншу націю, яка поклала в жертвусвої терпіння для нігрів. У Парижі я сказав, що немислимо подумати, щоб нігерський нарід в Америці або деінакше в світі дав себе втягнути у війну проти Совєтського Союзу. Я повторяю зі стократним натиском, вони не дадуть себе вдягнути" — сказав співак. Робсон остерігав перед Атлантійським Договором, як „інструментом війни".

ДЮЇ ЗАПОВІДАЄ ЗЛ. Д. ЕВРОПИ З ДОСТУПОМ ДО БАГАТСТВ АФРИКИ

Вилйемставн, Масс., 19. червня. — Нюйорський губернатор Тамес Е. Дюї, який щойно повернувся з подорожі по Европі промовляв на закінченню шкільного року тутешньогс каледжу. Він дістав грамоту почесного доктора разом з Адміністратором Економічної Кооперації, Полом Гофманом. Дюї ствердив, що Америка й Захід перемагає у холодній війні, хоч це йде дуже повільно. Гофман потвердив погляди Дюїя, одначе сказав, що ця перемога йде швидшим темпом, ніж це представляє губернатор. У своєму рефераті Дюї обговорив точніше політичне положення Европи і ствердив, що воно не може остатися на давньому поділі на малі й великі держави і що держави з населенням 4—45 мільйонів не дадуть собі ради в боротьбі з комунізмом, який загрожує тепер Азії й Африці. Щоб забезпечити світ перед большевизмом, треба сформувати Злучені Держави Европи на широкій базі і дати їм доступ до природних ресурсів Африки. Коли Америка підтримає Західну Европу, обєднану в Злучених Державах, то це буде могутня сила, що дасть собі раду з східним кольосом, який зайняв землі й народи від ріки Ельби на заході до Тихого океану на Далекому Сході.

Пол Гофман твердив, що Росія вже понесла поразку в Західній Европі і хоч ми не знаємо розмірів поразки, то знаємо, що Росія вже й зайняла позицію „стань, гляди, надслухуй!", а застановила недавній агресивний похід.

У СТОЛИЦІ ДОБАЧУЮТЬ ПЕРЕМОГУ ГРЕЦЬКОЇ АРМІЇ.

На підставі звітів з Атен, департамент стейту приходить до висновку, що грецька державна армія опановує ситуацію, дякуючи розламові між Тітом і Комінформом. Грецька бунтівнича армія, яка веде підіздову війну за допомогою Совєтів, змаліла тепер до 18,000 людей з колишніх 25,000. У цій армії 40 відсотків вояків становлять жінки. Попри них в ній є молоді хлопці, які щойно повернулися з вишколу в совєтських таборах. Наслідки поразки ребелянтів такі, що яких 100,000 втікачів з воєнного терену вернулися домів до праці, а це підвищить продукцію в Греції. Деякі з тих утікачів вступають до місцевих Домашніх Гвардій для охорони господарств. Загальне число втікачів досягло було цифри 700,000 в біжучому році. Правильна державна грецька армія нараховує тепер 250.-000 вояків.

БОЛЬШЕВИКИ ЗАПОВІДАЮТЬ КРІЗУ В АМЕРИЦІ.

Москва, 20. червня. — Ціла совєтська преса під кінець минулого тижня присвятила багато уваги „аналізі" положення в Америці, заповідаючи там неминучу „крізу". При цій нагоді на Америку скидується теж вину за всі господарські труднощі в Европі. Закордонні спостерігачі з досвіду стверджують, що цей совєтський галас про „крізу" в Америці та західно-европейських країнах є неомильною ознакою катастрофального господарського положення в самому Совєтському Союзі.

ПРИГАДКА В СПРАВІ УРЯДОВИХ ЗГОЛОШЕНЬ НОВИХ ІМІГРАНТІВ.

Филаделфія, 20 червня. — Екзекутива ЗУАДКомітету ще раз пригадує всім новим імігрантам, що приїхали до цеї країни на підставі нового імміграційного закону з 1948-го року, їх обов'язок зголошення в урядовій Переселенчій Комісії у Вашингтоні. Згідно зі законом, всі нові імігранти, які приїхали на підставі т. зв. Акту Переміщених Осіб з 1948-го року, зобв'язані зголоситися чотири рази впродовж двох років. Реченець першого зголошення кінчається 30 червня і тому в інтересі всіх нових імігрантів, без огляду на те, через який Комітет або на які завірення (родинні, звичайні-поіменні чи звичайні-анонімові), вони приїхали, точно додержатися цеї постанови. Еміграційні власті кожному з нових імігрантів вислали або повинні були вислати відповідні урядові формулярі на таке зголошення. Проте, хто таких формулярів з будь-яких причин (зміна адреси, і т. п.) не одержав, той може їх дістати в місцевому іміграційному уряді, або особисто чи на замовлення в канцелярії ЗУАД Комітету.

КОМУНІСТИЧНА ПРОФАНАЦІЯ СВЯТА БОЖОГО ТІЛА В ПРАЗІ

БОЛЬШЕВИЦЬКА ТОВПА ЗАКРИЧАЛА І ЗАСВИСТАЛА АРХИЄПИСКОПА БЕРАНА; НОВЕ АРХИЄПИСКОПСЬКЕ ПОСЛАННЯ СТВЕРДЖУЄ УРЯДОВЕ ОБМЕЖЕННЯ РЕЛІГІЙНОЇ СВОБОДИ.

Прага, 20. червня. — Котолицька Церква під комуністичним урядом в Чехословаччині переживає свої найбільш трагічні дні. Крім страшної проти-церковної пропаганди в урядовій пресі та щораз більшого большевицького терору проти священства і вірних, зокрема проти архиєпископа Йозефа Берана, зорганізована товпа комуністичних провакаторів допустилася вчора ганебної профанації церковної відправи, що її мав архиєпископ Беран з нагоди свята Божого Тіла в катедрі св. Вітуса. Вже на початку Служби Божої з'явилося в храмі около 200 одягнених в цивільному комуністичних міліціянтів, що спокійно дожидали виступу архиєпископа. Вони теж спокійно вислухали остороги архиєпископа для вірних, щоб ті задержали спокій, не зважаючи на приявність провокаторів, і аж тоді, як той почав говорити проти зорганізованої урядом протикатолицької „Католицької Акції", комуністи почали кричати і свистати, заглушуючи проповідника. Архиєпископ відвернувся тоді до престола та на колінах почав молитися, а за ним впала на коліна теж багатотисячна маса вірних. Багато чоловіків і жінок плакали. Під час процесії комуністи знову вигукували „хай живе президент Готтвальд", а як з маси вірних почали підноситися оклики в честь архиєпископа Берана, тоді уніформована поліція почала очищувати майдан від зібраних. В котедрі, у відповідь на комуністичну профанацію та опісля на молитву архиєпископа, около сім-тисячна маса вірних почала співати чеський національний гимн. Цього самого дня, не зважаючи на урядову заборону, в багатьох церквах відчитано пастирське послання архиєпископа, в якому він знову засуджує комуністичний наступ на Церкву та закликає вірних до її оборони. Попереднього дня архиєпископ Беран виступив в Страгівському манастирі, заявляючи, що він не знає як довго він ще матиме можність говорити та прохаючи всіх вірних, щоби мали довір'я до нього та ніколи і за ніяких обставин не вірили в його „признання". З цего роблять висновок, що архиєпископ в кожній хвилині сподіється арешту та подібних репресій і тортур, що свого часу призвели до „признання" кардинала Міндсенті в Мадярщині.

ШАЛ ПРОТИ-АМЕРИКАНСЬКОЇ ПРОПАГАНДИ В СОВЄТАХ

Париж, 20. червня. — Рівночасно з облудним „мирним наступом" совєтських сателітів і совєтських п'ятих колон в світі з одного боку та дипломатичними зусиллями Заходу для створення будь-якого „способу життя" зі Совєтами з другого, в самому Совєтському Союзі та в країнах його сателітів з кожним днем скріплюється шал прати-демократичної пропаганди, головним об'єктом якої є, очевидно, Злучені Держави Америки. Ціла га проти-американська пропаганда, розміри якої характеризуються фактом, що в Совєтах тепер виставляється та висвітлюється 26 проти-американських п'єс і кінокартин, має виразні познаки одного центрального керівництва та добре обдуманого пляну. Ця пропаганда не обмежується тільки до самого Совєтського Союзу, але з не меншою силою ведеться теж, якщо не головно, серед совєтських сателітів, зокрема в Чехословаччині, Болгарії, Мадярщині і Польщі.

ПОЛЬСЬКИЙ УРЯД ЗАХОПИВ КАТОЛИЦЬКІ ДРУКАРНІ

Варшава, 20 червня. — З католицьких кол тут повідомлено, що польський комуністичний уряд захопив та підпорядкував собі 14 найбільших католицьких друкарень. В деяких з них ще формально дозволяється друкувати католицькі видання, але в таких випадках уряд звичайно приходить зі своєю власною „терміновою" роботою, що автоматично відкладає на дальший плян всі інші.

„ОБМЕЖЕНА ЗГОДА" В СПРАВІ БЕРЛІНА І АВСТРІЇ

ПЕРЕД ЗАКІНЧЕННЯМ КОНФЕРЕНЦІЇ „ВЕЛИКОЇ ЧВІРКИ" В ПАРИЖІ.

Париж, 20. червня. — Міністри закордонних справ чотирьох великодержав відбули вчора свої чергові таємні наради, після яких зі західних дипльоматичних кол заявили, що конференція остаточно закінчиться, зглядно буде відрочена сьогодні, та що її кінцевим вислідом буде „обмежена згода" в двох головних справах: Берліна і Австрії. Кінцева конференція міністрів мала б відбутися сьогодні в третій годині після полудня, а рано мають зійтися їхні головні дорадники та приготовити кінцевий комунікат з висліду нарад. Кінцеву пленарну сесію мали б попередити ще одно-годинні таємні наради. Члени західних делегацій після вчорашніх нарад заявили, що міністри „фактично погодилися" щодо відповідного „способу життя" в Берліні, висловлюючи рівночасно надію, що на сьогоднішніх нарадах пощастить устійнити головні пункти для остаточної підготовки мирового договору з Австрією. Кінцеве вирішення всіх цих справ мало б ще залежати від висліду нарад совєтського міністра, Андрея Вишинського, з його урядом в Москві та від інструкцій з Москви, що їх Вишинський сподіється вже сьогодні рано. Заповіджена спільна декларація чотирьох міністрів не матиме форми договору, але нею будуть встановлені „прінціпи" наладнання комунікації між Берліном та західними зонами та будуть створені передумови східно-західних торговельних стосунків в Німеччині. Такі самі „прінціпи" мали б бути встановлені щодо договору з Австрією, а „подробиці" дальше розроблятимуть заступники міністрів. Зі своєю підготовкою договору вони мали б бути готові до 1-го вересня, коли то знову мала б зібратися рада міністрів.

ЮГОСЛАВІЯ НА ШЛЯХУ ДО НЕЗАЛЕЖНОСТИ.

Загреб, Югославія, 20 червня. — Закордонні спостерігачі і кореспонденти однозгідно стверджують, що в Югославії тепер продовжується тотальна „холодна війна' цеї країни за її політичну і господарську незалежність від керованого Москвою Комінформу. Тоді як в політичній ділянці ця боротьба обмежуються головно до слів та пропаганди, то в господарській вона вимагає багато зусиль і труду. Це тим більше, що під господарським оглядом Югославія у великій мірі залежна від закордонної торгівлі, яку країни Комінформу вже майже цілком припинили, а зі Заходом вона не наладнана. Не зважаючи на всі ці трудноші, Югославія не без успіху пробує стати на „власні ноги" навіть в совєтській сфері впливів. В останньому Чехословаччина й Угорщина виключили Югославію від влаштовуваного ними спільного ярмарку.

МАРКОС СПРОСТОВУЄ.

Москва, 20 червня. — Місцева преса надрукувала листа ніби то колишнього „вождя" грецьких большевиків, Маркоса, в якому той спростовує і заперечує прихильні для нього голоси югославської преси.

ІТАЛІЙСЬКІ ПРАВІ СОЦІЯЛІСТИ ПІДДЕРЖУЮТЬ УРЯД.

Рим, 20 червня. — Тут відбувся надзвичайний конгрес право-соціялістичної партії, на якому знову вибрано головою партії Джіюзепе Сарагат-а й тим самим перерішено участь партії в теперішньому уряді премієра Альчіде де Гаспері з християнсько-демократичною більшістю. Сарагат є в тому уряді заступником премієра та міністром торговельної фльоти. Якщоб його не були знову вибрали головою партії, він був би змушений уступити з тих постів.

ЗА ТИЖДЕНЬ ВИРІШИТЬСЯ ДОЛЯ БЕЛЬГІЙСЬКОГО КОРОЛЯ.

Брюсель, 20 червня. — В найблищу неділю в Бельгії відбудуться загальні вибори до парляменту, що будуть рівночасно вирішенням майбутньої долі бельгійського короля Леопольда, тепер на вигнанні. Власне під цим кутом ведеться теж кампанія до виборів, в яких, між іншим, вперше візьмуть участь теж жінки. Стверджується, що найсильніша в країні партія католицьких соціялістів мала б заступати думку повороту короля на трон. Якщоб вона здобула у виборах більшість, тоді першим актом нового парляменту мало б бути відкликання закону з 1945 року про вигнання короля.

ПІДГОТОВКА НОВОГО РЕЖІМУ В КИТАЮ.

Шанхай, 20 червня. — У висліді п'ять-денних нарад т. зв. підготовчого комітету Політичної Дорадчої Конференції, вчора тут офіціяльно заповіджено саму Конференцію, що має встановити новий „демократично-коаліційний уряд" для Китаю, очевидно комуністичний. В конференції, що мала б відбутися в Пейпінгу в половині серпня ц. р., мали б взяти участь 510 делегатів, які репрезентуватимуть 45 різних політичних, релігійних, громадських, господарських та військових груп. На цій же конференції мав би бути створений новий режім країни, що від того часу мала б називатися „Китайська Народно-Демократична Республіка".

ФРАНЦІЯ ГАРАНТУЄ ВНУТРІШНЮ СУВЕРЕННІСТЬ ВЄТ-НАМСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ.

Париж, 20 червня. — Французький уряд заповів рівночасне проголошення в Парижі і Сайгоні т. зв. „вєт-намського договору" з 8-го березня, на підставі якого буде визнана Францією об'єднана Вєт-намська республіка, з гарантією повної внутрішньої суверенности. Це проголошення наступило після того, як вже минулої середи колишній імператор Аннаму, Вао Даї, проголосив себе, з благословення Франції, головою вєт-намської держави.

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сіті і Закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$2.75	Three months	$2.75
Число з понеділка (англійською Частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ ОБМАН

Американські комуністи українського роду дуже „зажурені" долею західно-українських земель. В їхньому розумінню ці землі „щасливі", бо їх „визволив" і „обєднав" Сталін, за що вони йому ще й до цього часу бють раз-у-раз поклони. З одного боку вони певні, що те, що загарбав і „обєднав" Кремль, ніяка сила вже не буде годна змінити і від Москви відлучити, а з другого нападають на американських українців, що не йдуть разом з комуністами і не обороняють України перед польськими панами в Лондоні та Америці, які домагаються для Польщі західно-українських земель.

Як знаємо, Польща західно-українських земель тепер не має, а тільки хотіла б їх назад дістати, зате Москва їх має разом з іншими українськими землями. Діставши ці землі Москва тепер насилає на них з Азії колоністів, а український свідомий елемент, якщо він не в тюрмі чи засланні, висилає масово в Азію.

Ясне, що в таких обставинах треба українцям оборонятись перед зазіханнями Польщі на західно-українські землі, але одночасно ще більше думати про рятування тих земель під Москвою, щоб вони не пропали для українського народу та його культури. Американсько-українські комуністи не мають ніяких справжніх українських почувань, а тільки живуть духом, яким навіяні прикази Кремля і тому цього не розуміють чи розуміти не можуть. Вони знають, що їм наказано бачити небезпеку з боку поляків, що ніяк не зрікаються західно-українських земель, а з боку Кремля тільки визволення, за яке треба раз-у-раз дякувати.

Коби ще тільки всього, то можна би бодай пробувати розуміти сліпих сталінських слуг. Але прикази з Москви мають глибшу ціль! Вони дані на те, щоб страхом перед небезпекою Польщі розбивати український фронт боротьби з Москвою. Тому саме ведеться большевиками постійна пропаганда, головно тут в Америці, як то американські українці не добачують, що їхні провідники роблять уже „згоду" з польськими панами і віддають їм західно-українські землі. Сталінські крутії та обманці беруться ще за цю останню дошку рятунку, рахуючи на те, що наш нарід не може забути гіркого польського панування на українських землях. Нагадуючи польське лихоліття, що було й наразі минулось, вони ні одним словечком не натякають на пекло, що сьогодні існує не тільки на західно-українських землях, але у всій Україні. Навпаки, вони обманюють свої нещасні жертви „цвитучою Україною" під московсько-большевицьким режимом, щоб таким чином відвернути очі американських українців від сучасної трагедії України, а звернути їхню увагу на давню трагедію і, очевидно, тільки ту, що відноситься до поневолення України Польщею.

Американські українці аж надто добре знають, до чого змагають польські політики в Лондоні, чи в Злучених Державах, та що вони менше говорять за Варшаву в неволі, а більше про „Львів" та „Вильно". Але вони теж знають добре, що робить сталінська пропаганда в Америці й в світі! Тому політична акція американських українців була, є і буде завжди — як проти посягань Польщі по західно-української землі, так і проти претенсій Росії до України.

Отсе є одинокий правдивий образ політичної думки подавляючої більшости американських українців (не-комуністів), якби вони щодо інших питань — суспільних і релігійних — між собою не ріжнились і на які групи не були б через те поділені.

75-ліття міста Винипегу в Канаді

УКРАЇНСЬКИЙ ВКЛАД В МАТЕРІЯЛЬНУ І КУЛЬТУРНУ РОЗБУДОВУ МІСТА, ЩО СТАЛО СТОЛИЦЕЮ УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В КАНАДІ.

Ювілей 75-літнього існування канадійського міста Винипегу дав добру нагоду винипезьким українцям наглядно виявити, яким великим вкладом є канадійські українці в канадійську духову і матеріяльну культуру. Американські українці дуже раді з великих осягів своїх рідних на канадійській землі й бажають їм з щирого серця якнайкращих дальших успіхів. „Свобода" та Український Народний Союз мають ще особливу причину радіти, бо джерелом до історії перших років життя українських поселенців у Канаді — є сторінки „Свободи". Мимоходом кажучи, проф. Симпсон з Саскачеванського Університету щойно закінчив пильне вивчування цеї історії зо „Свободи" з-перед 50 років. Теж пригадаємо, що У. Н. Союз подбав про першу духову потіху, бо вислав своїм коштом першого українського священика зо Злучених Держав до Канади. Був ним о. Нестор Дмитрів. Він і помістив у „Свободі" перші картини з життя перших українських імігрантів.

Хто з американських українців, заїде до Винипегу, його дуже мило вражає факт, що в північній частині міста можна почути українську мову на вулицях, в прилюдних льокалях та навіть і в трамваях. Приглянувшись ближче українському життю, він — як і багато інших — вважатиме Винипег за свого роду українську столицю на Західній Півкулі.

З нагоди 75-річчя існування міста українські часописи в Канаді заговорили про цю подію не тільки з точки погляду канадійців, але й з українського боку. В статтях, поміщених в „Українськім Голосі", „Новім Шляху", „Канадійськім Фармері" чи в едмонтонських „Українських Вістях" згадки про українське життя у Винипегу займають місце рівнорядне зі згадками про саме місто, його історію, його розріст.

У давніших часах українці приїздили до Винипегу наче до переселенчого осередку, з якого щойно розїздилися на захід та на північ, а дехто в південному напрямку. Тоді казали про Винипег, що це брама на західні степи-прерії, де поселилися компактною масою українські фармері. Вони то постійно втримували і далі втримують тісні звязки з Винипегом. Це тому, що там почали виходити українські часописи (починаючи від „Канадійського Фармера"), а теж творилися перші культурні осередки українського життя, читальня чи Народний Дім, очевидно попри українські церкви. У теперішньому часі Винипег затримав дальше своє значіння, не звважаючи на те, що в Канаді повстали інші великі осередки українського життя, як Едмонтон, в провінції Алберті, Саскатун, у Саскачевані або Торонто, в Онтеріо. Теж і ці пізніше створені осередки вдержують тісний звязок з Винипегом, де з часом повстали центральні організації, які лучать українців в одну духову й культурну спільноту. В Винипегу існує Комітет Українців Канади, який обєднує канадійських українців політично. Він є співтворцем Пан-Американської Української Конференції, головою якої є о. д-р В. Кушнір з Винипегу. Через це Винипег тісно звязаний зо загальним українським рухом обох Америк: Північної й Південної. До цього треба ще додати, що Український Конгресовий Комітет Америки був завжди в якнайкращих відносинах з Комітетом Українців Канади.

А тепер дещо про сам Винипег.

„Ніяке інше місто в Канаді на захід від Великих Озер не звязане так тісно з розбудовою степових провінцій, як Винипег" — пише „Український Голос". Він став лучником між східною й західною Канадою і в 1905 році, коли Саскачеван і Алберта щойно стали провінціями, Винипег уже був рухливим містом, яке начисляло 70,000 населення. У теперішній час Винипег разом з різними передмістями має понад 300,000 населення і постійно розбудовується. Коли Онтеріо і Квебек символізують старшу добу канадської історії, то Винипег символізує новітню добу, повязану з історією великої частини Канади, яку називаємо степовими провінціями. В історії степових провінцій Винипег має зовсім правні претенсії до історичности. Перші поселенці на захід від Великих Озер поселилися в 1812 р. в місцевості Винипегу. На місці, де стоїть місто, погиб 1816 р. губернатор нових колоністів Роберт Семпл з 22 своїми людьми з рук індіян та індіянсько-французьких мішанців, т. зв. „метис", які вважали, що поселення білошкірих прожене дику звірину й зруйнує багату торгівлю шкірами.

„Беручи участь у 75-літтю Винипегу, українці цього міста можуть зовсім сміло і без найменших застережень гордитися вкладом, який вони вложили в розбудову Винипегу на протязі останнього пятьдесятиріччя, а з окрема в ділянці громадського життя канадійських українців".

„Українські Вісті" теж зупиняються довше над історією міста і пригадують, що Винипег був заінкорпорований як місто в 1812 році, коли то там було вже 2,000 людей. Перші поселенці прийшли з Годсонбейською компанією з Шотляндії і заложили свої форти при спливі двох рік, Асинибойн і Червоної ріки. В 1821 р. після довгої боротьби футрові компанії злучилися і збудували форт Ґері, недалеко місця, де сходяться вулиці Мейн і Портедж. Частина форту залишилася по сьогоднішній день. Після інкорпорації місто росло швидко. За 10 років було там 17,000 мешканців, в 1898 р. було 39,384, в 1903 р. 70,000. Під теперішню пору живе у Винипегу 30,000 українців і там є осідок українських центральних установ, проводів груп і преси... „В ювілейних торжествах свого улюбленого міста виступають спільними силами і з власною багатою програмою винипезькі українці, свідомі того, що вони самі є частиною Винипегу" — твердить редакція „Українських Вістей" і від себе і своїх читачів складає йому свої побажання.

„Недавно ми святкували 50-річчя української міграції до Канади", пише „Новий Шлях" ... „Як перший українець прибув до Канади, то Винипегові було несповна 20 років. Багато з тих перших українських імігрантів були між першими будівничими цього міста. Кожний більший будинок, кожна вулиця, кожний хідник, кожний крок на шляху модернізації і розбудови цього міста — це в першій мірі овоч праці українських піонерів у Винипегу... Ті українські піонери Винипегу дуже багато причинились до культурного розвитку цього міста. Винипег став осідком українського життя Канади. Тут є десятки наших культурно-освітніх запомогових та інших товариств, багато домівок, парохій з церквами. Винипезькі українці давали і дають великий вклад у культурну розбудову Винипегу та в скарбницю канадійської культури. Печать української культури вже закарбована на культурі ростучої канадійської нації. Тому поклін українським піонерам Винипегу і слава всім винипезьким українцям, які своєю різноманітною працею й зусиллям причинились до матеріяльної і культурної розбудови міста! Вони слушно можуть бути горді зі свого вкладу в розвиток цього міста. Хай живе і розвивається Винипег — столиця українського життя в Канаді!"

Улас Самчук.

Бо немає назад...

Доводиться постійно чути, що в Америці письменникам мовляв, немає чого робити. Даруйте за неточність: робити є що... Мити посуд, сортувати капелюхи, але не письменникати.

Своєрідні бентежливі чутки, що одночасно і дивують й інтригують. Що за диво таке та Америка і ми беремо ще раз до рук Мартина Ідена, якого по своєму образі і подобію сотворив американський Джек Лондон, щоб переконатися, чи воно справді так.

Спершу враження що так. Далі і ще далі виходить інакше. Мається враження, що Америка не має амбіції бути країною мистецтва як Італія, чи взагалі країни Европи. Люди цього континенту очевидно мають свої, їм властиві, амбіції. Але якби воно не було, ми там далеко від Америки ще на шкільній лаві, читали і зачитувались саме творами американської літератури. Марк Твейн, Бічер Стоу, Фінімор Купер! Хіба це не були наші улюблені автори? І хіба не з них ми вперше довідались, що це таке Америка? А вже пізніше ми були просто завалені грубезними томиськами Драйзерів, Сінклерів, Луїсів, яких ви могли бачити у кожній книгарні і в кожній бібліотеці нашого європейського культурного світу. Один О. Генрі чого вартий, а з нашим прекрасним другом Джеком Лондоном ми обійшли всі континенти від бігуна до бігуна і щоб ми знали про всі ті Юкони та Аляски, коли б не було саме його?

Европейського письменника Америка інтригувала постійно. Одних, як Кнута Гамсуна, що доброхітно прожив тут найтяжчі дні свого життя, інших, як Томаса Мана, що якось вміщаються в пересиченій пристрастями атмосфері їх не молодої, але вічно неспокійної батьківщини. Одні з цих останні шукають і знаходять свої ідеали, інші, як Стефан Цвайг, переконуються, що цей клімат їм затяжкий і тому воліють рішити проблему життя у власне чоло.

Нас Америка цікавить з іншого боку... Саме з нашого, українського. Маємо для цього багато причин першорядного значіння. Питання, чи є що робити нашому письменникові у нашій Америці є більше ніж клопітним. Спершу навіть боїшся його чіпати, але як, порадьте, не чіпати, коли все нагнить за тим, щоб чіпати. Приходимо сюди не як Кнут Гамсун, ані навіть, як Томас Ман. Приходимо, як ранені бійці, яких зірвано з передових позицій, але які мусять знайти для себе нові опірні місця. Перед нами фронт, перед нами бій — той саме, який свого часу започатковано славетної памяти нашими Котляревськими, і який незакінчено до наших днів. Слово, що на сторожі, слово, що має одного разу стати Богом, як у Шевченка, чи євангеліста Івана, те наше основне право на життя, повинно зберігтись живим, бо як довго живе воно, так довго живе ціла національна суть нас самих.

Ось такими ми прийшли до нашої Америки, але що це кому говорить? Наші земляки навіть у Америці знають добре, що ворог зо всіх боків веде концентричний наступ саме на наше слово. Воно має заглухнути на вулицях Києва, на полях колгоспів, у душах людей нашої спільноти. Панчі та Тичини ведуть свій змаг вперто до останнього. Вони вже давно перейшли на останні позиції свого захисту дозволяючи собі на ту останню можливість орудування рідним словом, що вихваляє тирана. В вічно-незмінній „пісні про Сталіна" Рильський зберігає звучання рідного слова, але не завтра, так після завтра може наступити таке, що й це кінчиться. Буде „не було, нема і бути не може", як це вже ми свого часу чули.

Це ми тут в Америці знаємо і це ми тут часто самі собі повторяємо, однак знаючи і повторюючи, ми мов зачаровані, не встані нічого тут учинного події, щоб хоч умовно надолужити втрачене там. Боже, як мало здаємо собі справу саме з цієї небезпеки. Трагічно мало. Не чуємо біля себе ходу історії з її вимогами, а та нам таємничо і зловісно шепче: вмрете, люди, як затратите душу вложену у ваше слово. Не буде вас навіть тоді, коли будете. Бо жити можуть в людському розумінню тільки ті, що вміють і можуть висловити себе перед найвищим присудом найвищого суду. Це можна зробити лише і лише своїм живим успадкоємленим від предків словом.

Письменники це знають, про це отверто говорять і саме за це караються. Бо нікуди діти правди: силою, впертістю, волею тих саме незбагнутих істот, яких ми звемо письменниками і з якими так залюбки воюємо, і сталося те, що з нашим народом сталося. І не диво, що наш народ круто карає своїх письменників, бо ще крутіше покарали наші письменники наш народ, бо це ж вони були ті перші, що пхнули нас у цю страшну мандрівку на всі чотири боки світу. Не будь їх, ми з певністю і до

(Докінчення на стор. 3-тій)

К. ПЕТРУС

СОВЄТСЬКІ АРЕШТАНТИ

...ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ОБДУРЕНИМ ЧЕРВОНОЮ ПРОПАГАНДОЮ.

54)

Колишній князь В'яземський майже щодня возив свого начальника до цього „відділу", як звичайно звали його таборяни, і часто можна було бачити їх, як вони їдуть ресорною „бідою", яку легко мчав красивий каштановий жеребець. Вони завжди сиділи на „біді" поруч, і „непереконаний" людині важко було сказати, хто з них був „перманентний" совєтський в'язень, а хто — його владар.

В'язні казали про В'яземського:

— Від свого князівства ніяк не може відірватись навіть тутки. Із сідла та з „біди" так і не вилазить...

— А подивись на нього з другого боку — виходить таке, що не він на цій „біді" їздить, а вона на ньому... Не двоколісна, а багатоколісна, багатоліття і нескінченна біда... Шкода людини. Адже він не винен, що народився від князя. Коли наша революція пішла стрибати на всі чотири ноги, йому ж не більш, як п'ятнадцять років було... Хлопчиною, значить, був... Може, знав навіть свою селянську матір, яка, мабуть, ще мила у його князів підлоги, а тепер — на, відбувати за гріхи батьків...

— Батьки наші їли зелену смородину, а у нас оскома на зубах, додав хтось із натовпу.

Коли „відділ" відремонтували, побілили й почистили, а стежечки посипали галькою, Головин із В'яземським ще раз поїхали подивитись, як вони приготувались до прийому московських гостей.

Ввійшовши в житловий барак і, прийнявши рапорт від бригадира сільсько-господарської бригади, Головин із захватом вигукнув:

— Та у вас, хлопці, ліпше в бараках, ніж у колгоспників у хатах. Дивись, В'яземський, просто акуратно, як у справжніх Европах!

Але колишній князь не тільки дивився й багатозначно усміхався, а й слухав...

...Через кілька тижнів Головина знято з роботи, заарештовано і віддано до суду. Судили показовим судом тут таки, в таборовому клубі.

Після довгої, „вихровоі" промови Спецколегії й короткого розбору „злочину" колишнього начальника таборового пункту громадянина Головина, суд уліпив йому... п'ять років таборів.

Збентежені таборяни запитували один одного:

— Я все ж таки не зовсім зрозумів змісту його злочину. Яка ж тут контр-революція, коли Головин похвалив робітників за чистоту й порядок і підніс їх вище за колгоспників?

— Так от, по-їхньому — така, що, мовляв, колгоспникам так уже погано живеться, що навіть у концтаборі, в тюрмі краще, ніж, значить, у колгоспі. Він же так і прочитав обвинувачення йому: дискридація колгоспної системи".

— А що це за „дискридація", за яку йому дали п'ять років?

— Дискридація — значить — глузування з колгоспів — ось воно що, старий, — зрозумів?

— Не дискридація, а дискридитація, — поправив хтось із боку.

— Шкода. Хоч і добра від нього не бачили особливого, а й зла дошкульного не відчували.

— Значить, і у „них" теж — тримай язик за зубами... Значить пепеупівець зорить і нюхає за геепеупівцем, щоб не було ніяких, так би мовити, ухилів — ні опозиційних, ні мовних чи мисленних...

— А може, це й не гепеупівці продали його?

— Раз донесли, значить — гепеупівці.

...Донощиком, як виявилось, був колишній князь В'яземський.

ЛЮДИНА, ЯКА МОРГАЄ

...Внутрішня в'язниця ГПУ. Під нею величезні триярусові льохи. Похмурі й зловісні. І в них завжди така моторошна тиша. Як у могилі. Щоб не порушувати цієї тиші, говорять дуже тихо, або пошепки, а під ногами в коридорі — товсті мотузяні килими. Служники-охоронники ходять у валянках і хижими очима яструбів заглядають до вовчків. Чекісти дуже люблять тишу підземель, без неї вони не можуть мати натхнення й творити... Тиша потрібна й для ув'язнених. Особливо в одиночках для великих совєтських злочинців. А особливо вночі. Від цього багато божеволіє, або самі себе обмовляють. І коли з цих підземель нещасного викликають на допит, він уже на 50% „опрацьований" цією тишею й мовчанкою. І під усмішки слідчих, „опрацьовані" „розмотуються" і підписують собі смертний вирок. Навіть смертники, яких виводили з нижнього поверху льоху, мовчки йшли до виходу, де вже чекав на них „чорний ворон". Правда, „старожили" в'язниці розповідали, як, одного разу, в північ, в коридорі пролунав страшний крик: „Прощайте, товариші, прощайте!" І від цього передсмертного крику в камерах та в коридорі стало так тихо, що в'язні могли чути, як гарячково бились їхні серця. І з того часу крики більш не повторювалися. Приречених на смерть виводили і виносили на „чорний ворон" або до „бойні" (спеціяльне приміщення для розстрілів) з гумовою грушею в роті і зв'язаними руками. І нещасні мовчали, або мукали, як телята. Одного такого вели коридором, а він отак: мм-е-е-ем. А кати заспокоюють: тихше, тихше, шшс, шшс!

(Дальше буде).

М. Дурделла.

МАРА КОМУНІЗМУ

Частина II.

ҐРУНТ, НА ЯКОМУ РОСТЕ КОМУНІЗМ.

(4)

7. Кріза і безробіття.

На думку комуністів кріза і масове безробіття є конечним і неминучим вислідом приватної системи продукції. Ця система веде до анархії в продукції, за нею іде перепродукція, ринки збуту переповнені, фабрики мусять спинювати рух та позбавляти робітників праці.

Правдою є, що крізи приходили досі менш-більш періодично. Але ніякого наукового доказу нема на те, що вони і на далі мусять приходити. Певно, що як у моїй хаті вибухне огонь і ані я ані мої сусіди ні пальцем не кинемо, щоби його гасити, але будемо глядіти на нього, як на допуст Божий, а Богу противитися це можна, то хата згорить, і я в ній також спражуся, як з неї не рушуся.

Те саме з крізою. Вона приходила, бо ніяк її ніхто не намагався запобігти. Але звідки певність в тому, що і на далі так буде?

Комуністичне розумування про неминучість крізи капіталізму, неминучість „пролетарської революції" та комуністичної диктатури таке: Протиріччя в нутрі капіталізму, оперті на приватній власности і конкуренції, ростуть і приходять крізи і безробіття; невдоволення робітників росте, приходить пункт найвищої крізи, далі пролетарська революція та комуністична диктатура. Це все, пам'ятаймо, „конечне і неминуче", і тому назвали його „науковим соціялізмом". Саме ця „неминучість" має бути науковою підставою комунізму, так як конечність та неминучість, цебто причиновість, явищ фізичних чи хемічних, біологічних чи астрономічних є змістом тих наук. Завтра рано зійде сонце — це конечне і неминуче. Вложіть палець в огонь — він спечеться. Ваше хотіння, наша найбільш напружена воля, щоби палець в огні не зашкварчав, не поможе. Свистіть і кричіть, стріляйте з гармат та кидайте атомові бомби на сонце — воно таки завтра рано зійде знов в точно означеному часі. Це й є наукою стверджені на підставі досвіду закони неминучі та конечні.

Виходило б, що як комуністична революція та комуністична диктаура мають таку саму наукову конечність та неминучість, то тоді треба чекати на них, як на завтрішне сонце: і криза автоматично, „науково" прийде, і робітники автоматично революцію зроблять та комуністичну диктатуру заведуть.

Тут комуністичний диктатор з жалівною чи згірдливою усмішкою гляне на мене тай скаже: а як же несвідомий робітник зробить революцію, як його клясово не освідомили?...

Ось тут і собака закопана. Тут лежить це протиріччя, що в пух і прах розбиває „науковість" комуністичної ідеології. Чому продукційні відносини, що ніби є, на думку комуністів, вирішальним чинником всього, не вплинуть на волю робітника науково, причиново, автоматичо так, щоби він, як вода при 100°Ц, зрушився і почав комуністичну революцію? Чому треба йти до нього через „клясове усвідомлення?"

Свідомість, клясова чи інша, це функція інтелекту, це думання. „Клясова свідомість" не приходить як механічний наслідок даних продукційних відносин, але тлумачиться її, вбивається її в голови людям десятки років за допомогою велитенського апарату. А найінтересніше те, що ця „клясова свідомість" про комуністичну революцію та диктатуру зродилась вперше як мозгова фантазія у головах Маркса і Енгельса, людей, що ані походженням, ані своїм буттям з діда-прадіда не мали нічого спільного з пролетаріятом.

Це доказує: 1). Що всякі фантазії чи ідеї, добрі чи злі, родяться без розбору в головах німецькій, російській, жидівській чи китайській, фабрикантській чи пролетарській, а не є конечним і неминучим, науково-обґрунтованим вислідом буття творців тих ідей; 2). Що комуністична революція та диктатура не є науково ствердженим, неминучим та конечним наслідком даних продукційних відносин, але в першу чергу плодом комуністичної агітації, т.зв. клясового освідомлення.

Це „клясове освідомлення" жирує в першу чергу на безділлі або замалій діяльності суспільства, на відсутності відповідної протиакції всяким кризам; моя хата певно згорить, якщо ні пальцем не кивну, щоби вогонь згасити.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА

Для наших дітей!

Українська Школа й Українська Вакаційна Оселя в Бабилон, Л. Ай.

До найбільш пекучих потреб наших днів належить літній відпочинок для дітей з великих міст і то такий, що може дати українській дитині якнайбільш можливостей запізнатись з українським минулим, українською мовою, українською піснею. Теж і тут треба паямтати, що діти — це квіт народу, що діти — це наша майбутність.

Не подбаємо про дітей сьогодні, то вони завтра можуть покинути нас. Тому нашим змаганням мусить бути: вщіпити в серце української й українського походження дитини якнайбільше любови до своєї Церкви, до свобо Народу.

Йдучи назустріч цим потребам, Отці Василіяни рішились зорганізувати в Бабилон, Л. Айленд, підчас цьогорічних вакацій українську вакаційну школу й українську вакаційну оселю. До неї приймається дітей не тільки з парохії Вест Айсліп — Бабилон, де парохом є Впр. о. Теодосій Ґреб ЧСВВ, але також і з інших місцевостей. Приймається дітей у шкільному віці від 7-го до 12-го року життя, без різниці церковної приналежности батьків. Одна тільки умова, щоб дитина була українського походження.

Шкільний будинок із 5-акровим городом-парком, попри який перепливає річка, серед прегарної зелені Бабилону, що славиться плеканням квітів і знаний є як „місто тулі-панів", віддалений всього 10 хвилин ходу від морської пляжі. Місце для дітей ідеальне.

В цьому то місці провадитимуть ОО. Василіяни разом з фаховими, досвідченими силами вакаційну діточу оселю й українську вакаційну школу.

В програму школи входить навчання релігії української мови, української історії, українських пісень. Порядок денний буде переплітаний грами та руханковими вправами.

Вакаційна оселя триватиме від перших тижнів липня до кінця серпня. Точнішу дату подасться кожній дитині поосібно.

Дітей зголошувати проситься: тих, що належать до парохії в Бабилон, в о. Т. Ґреба ЧСВВ, пароха в Бабилон. Знову ж діти з-поза парохії Бабилон проситься зголошувати в о. Володимира Ґавліча ЧСВВ.

Адрес: REV. V. GAVLICH OSMB BOX 231, GLEN COVE, ILL.

Число місць обмежене. Спішіться зі зголошенням й пишіть до о. В. Ґавліча по блищі інформації й умови приняття. Відразу зазначується, що кожна дитина повинна бути бодай 2 тижні, якщо родичам затяжко дати дитину на довший час.

Одночасно звертаємось до заможних громадян і українських організацій з проханням і закликом, помогти дітям зо скитальщини скористати з цієї вакаційної оселі й школи. Хто може, хай бодай одній дитині новоприбувшій з Европи, якої батьки ще не заробляють, або малощо заробляє, уможливеть побут на два тижні в цій оселі та школі. ОО. Василіяни дають приміщення й обслугу, знову ж жертвенні добродії повинні уможливити утримання.

Хто буде першим добродієм української дитини зо скитальщини? Імена їх будуть подані до відома українського громадянства. Тому зголошуйте в о. В. Ґавліча ЧСВВ і дітей і добродіїв.

Інститут Заочного Навчання

ПРИ УКРАЇНСЬКОМУ ВІЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

подає до відома всім зацікавленим, що з 15. 6. 49. він відкриває запис студентів (звичайних і надзвичайних) на 1-й рік навчання. Зголошення просимо надсилати разом із документами на адресу: Institut für Fernunterricht b. d. Ukrainischen Freien Universität München 62., Schliessfach 8, Bayern, Germany,

При вписі треба подавати: 1) власноручно підписане прохання з докладною адресою кандидата, 2) належно завірені відписи: а) свідоцтва про іспит зрілости (звичайні слухачі), б) звідомлення про попередні студії (надзвичайні слухачі) в), метрики народження, 3) власноручно підписаний життепис, 4) чотири світлини кандидата (пашпортового формату) для індексу, легітимації і архіву Інституту.

Студенти, що були вже звичайними слухачами високих шкіл, мають переслати замість актів під 2) а і б належно завірені посвідки про відбуті семестри, складені кольоквії та іспити, які їм будуть зараховані відповідно до загальноприйнятих засад високих шкіл у подібних впадках. Звичайні слухачі, які вже вписані до чужих високих шкіл і бажають одночасно вписатися й до Інституту Заочного Навчання, мають надіслати замість актів, вказаних під 2) а і б, належно завірений відпис іматрикуляційного свідоцтва й посвідку про відбуті семестри даної високої школи.

Шкільні оплати складаються: 1) з одноразового вписового, 2) з оплат на адміністративні витрати (листування, пересилання, скриптів, індекс, леґітимація і т. д.), 3) із семестральної оплати за навчання. При вписі слід вплатити вписове в цілому обсязі і щонайменше 1/5 оплати на адміністративні витрати й за семестральне навчання. Решту оплати на адміністративні витрати та семестральне навчання належить пересилати рівними ратами щомісяця наперед через **уповноважених** Інституту.

Вписове $2; опл. на адм. вит. $5; опл. за семестр. навч. $25; разом $32.

В Злучених Державах належить слати на таку адресу:

Уповноважений:

Dr. Shlemkewytch Mykola,
347 Grier Ave.,
Elisabeth 2, N. J., U. S. A.

Тим, хто зголоситься до впису, будуть надіслані довідники. По вписі і внесенні оплат, чи по надісланні поквітування про внесення оплат уповноваженим відповідної країни починається висилка **лекційних зошитів.** Інститут запевнює студентам право користування допомогою КОДУС-у на тих самих засадах, що і для авдиторних студентів.

Дирекція Інституту Заочного Навчання при УВУ.

ЗАСУДИЛИ 7 СІОНІСТІВ В МАДЯРЩИНІ.

Будапешт, 20. червня. — Мадярський суд минулої суботи признав винними 7 сіоністів та засудив їх на кару тюрми від 6 місяців до трьох років. Усіх їх обвинувачено в організації нелегальної еміґрації мадярських жидів до Ізраїля. Двох обвинувачених звільнено, а справу одного відложено, бо він відмовився ставати перед судом в суботу.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. С.

Що писала "Свобода" тому 40 років?

3. червня 1909 р.

НАПЛИВ ІМІҐРАЦІЇ ЗА МІСЯЦЬ КВІТЕНЬ 1909 Р.

Американське іміґраційне бюро в останнім своїм звіті за місяць квітень б. р. виявляє, що наплив іміґрантів до Злучених Держав знову незвичайно підскочив. Остання фінансова паніка в Америці була причиною стримання еміґрації, однак в міру поправи добробуту, наплив іміґрантів почав зростати. Отже в місяці квітні прибуло до Зл. Д. 157,047 іміґрантів, а це значить тричі більше, як в квітні минулого року. Між ними є 17,382 натуралізованих горожан, а 21,628 таких, що їх не вважають за іміґрантів. Отже на ділі приїхало в квітні 116,754 нових іміґрантів. Яка третина приїхала з Італії.

ПРОТЕСТ УКРАЇНЦІВ ПЕРЕД АВСТРІЙСЬКИМ КОНСУЛЯТОМ В НЮ ЙОРКУ.

Дня 31. травня відбувся в Ню Йорку величавий український демонтраційний похід товариств і братств під австрійський консулят для протесту проти засуду Мирослава Січинського. В поході несено таблиці з відповідними написами в українській і англійській мовах. Нюйорські часописі подають число демонтрантів на 2,000 осіб. Після походу відбулося масове віче.

17. червня 1909 р.

У СПРАВІ УЧИТЕЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В СЕМИНАРІЇ В БРЕНДОНІ.

У дописі з Винипеґу, в Канаді, пише М. С.: Перед роком був у „Свободі" звіт з Учительського Зїзду в Винипеґу, на якому видвигнено назначення учителя української мови в учительській семинарії у Брендоні, в провінції Манітоба. Після заложення семинаря ученики, які вступили до цієї школи, заключили з урядом умову, що там буде учитель української мови. На домагання зїзду, до якого учні відкликалися, прийнято на учителя Д. Ферлея. Одначе наступного року уряд хотів позбутися учителя української мови і тому закинув Д. Ферлеєві недостачу кваліфікацій. Та коли Ферлей заявив, що він готовий здавати іспит, якого уряд вимагає, тоді перестали говорити про кваліфікацію.

ВІСТІ З МІСЦЕВОГО ЖИТТЯ.

Дня 9. травня відбулися в Филаделфії річні збори тов. „Просвіта". До уряду ввійшли такі особи: Гавриїл Слободян, голова; Ст. Демків, заступник; Микола Росолович, секретар; Роман Слободян, бібліотекар. Адреса читальні: 605 Савт Друга Вулиця.

Дня 5. червня відбулася в Арлінґтон Голл, у Ню Йорку, вистава історичної драми Б. Грінченка з часів Хмельницького, п. з.: „За Батька", старанням тов. „Запорозька Січ". Режисером був Осип Боянівський.

ПОХОРОННІ КОШТИ НЕ СМІЮТЬ ПЕРЕВИЩАТИ СУМИ $100.

Подається до загального відома усім місцевим урядникам як і всім членам У. Н. Союзу, що головний уряд У.Н.С. не буде приймати до відомости ніяких похоронних коштів по померших членах, коли ті кошти будуть виносити більше ніж сто долярів. Така є ухвала X конвенції У.Н.С. у Филаделфії. — Гол. Уряд У. Н. Союзу.

Д-Р К. ТРИЛЬОВСЬКИЙ НА „РОБІТНИЧІМ ЗЇЗДІ" В НЮ ЙОРКУ.

На день 22. травня заповіджено в Ню Йорку „Робітничий Зїзд". На цім шумно заповідженім зїзді було аж цілих 18 людей. Рішено основати „Українську Робітничу Партію в Америці", яка має бути соціялістичною й самостійною, себто незалежною від американської соціялістичної партії. По рефераті галицького адвоката і організатора „Січей", та посла до Державної Ради д-ра Кирила Трильовського повстали між делеґатами дві партії. Вкінці рішено підпомагати добрими радами галицьку радикальну партію.

СПІЛКОВИЙ РУХ У ПАРАНІ.

У куритибській „Зорі" п. Микола Федик з С. Павльо містить статтю п. з. „З чого нам зачати", в якій радить заложити на уділах кооперативне промислово-торговельне товариство. Назва його мала б бути: „Перше руське кооперативне Товариство Україна в Куритибі". Завданням його має бути зорганізувати всіх українських торговельників і промисловців у Бразилії.

Бо немає назад...

(Докінчення зі стор. 2-гої).

цього дня були б рутенцями та хахлами, а в такім стані ніхто не робив би нам докорів за нечемну поведінку по відношенню до наших поневолювачів. І коли б цьому був якийсь кінець. Ні. Все нові і нові, з покоління в покоління, жадання та проблеми вилазять з мозків отих письменників... І ми знаємо, що це триватиме так довго, поки буде ворушитись жива думка в живих головах висловлена живим нашим словом.

Знаємо, що це досить турботливе. Знаємо, що наша вдача воліла б оминути чашу сію. Знаємо, що письменник дуже часто, а то й переважно, зайва мебля в обстановці наших буднів. Не охоче ми йдемо на компроміси з вимогами тих людей. Вперто і твердо боронимо кожну штурмовану ними позицію, не бажаючи вперед. Але вперед мусить бути! Чому саме так, думаю, ми й самі знаємо, але саме „знати" не досить, бо треба до того додати „хотіли робити" той поступ, до якого постійно і постійно кличуть нас ті, що мовлять мовою віків.

Не гнівайтесь на мене, шановні, що кажу саме так. Кажу так тому, бо так мені казати треба. Для багатьох це звичайні порожні звуки, але для нас письменників це великий, дуже великий обовязок. Література, художня література, письменство, це наша мова, а до того мова мовлена устами українських віків. Це мова поколінь аж з того часу, коли то хтось у віках заговорив про похід Ігорового полку і та мова не вгасає до днів, коли треба говорити для наступних поколінь про походи наших полків сьогодні. І хто з вас хоче, щоб саме тепер ми обірвали цю історичну довгу нитку нашої мови? Кажете, ніхто не хоче? Чому ж ви тоді не даєте між собою місця для тих, що цю місію мови, силою вищого хотіння, на себе перебрали?

Але хочемо ми, чи не хочемо, буде так, як бути мусить. Будемо далі говорити. За нас тепер і за предків в минулому. Будемо висувати вічно нові проблеми, кликати вперед і рушити наш духовий застій, бо саме таке, а не інше письменницьке приречення. А назад з нього немає...

ЛІТАЮЧА СЕНАТОРКА.—Так називають миссис Марґарет Чейз Смит (друга зліва), що зістала вибрана недавно сенаторкою до когресу в Вашинґтоні зо стейту Мейн. Вона добра журналістка. Теж добре говорить. Тому і запрошують її раз-у-раз з промовами до різних міст. Тому, що подорож відбуває звичайно літаками, зовуть її „літаюча сенаторка". Фотографію знято, як вона прилетіла до Вашинґтону з Дітройту.

С. Лай.

„Не той тепер Миргород"

Світ змкнувся по-за ними: тепер їх — двоє. Він — зі стисненими до болю зубами, безрадний і нерухомий, мов кожна клітина його тіла була прицв'яхована, й той другий, який ще невидимий, але вже тут є, й зараз набере реальности нелюдської болі... Той другий вийшов просто з портрета, що висів на стіні: спершу відчув його погляд самовпевнених прищурених очей, потім, той рухнув круглими, мов жіночими, плечима, розправив на м'ясистім лиці грубі вуси й вже стояв напроти. В руках тримав тонкий, мов стилет, ніж. Цього разу з'явився цілком, як різник, і коли нахилився, наче всі цв'яхи розжарились — мілійон жарин тримає тіло. Різник розпочав свою роботу: легко й скоро провів йому ножем від грудей до низу. З сіро-синього грона тельбухів, як луна, виплила жовта печінка. Тепер вже той не — різник, а — ворожбит: зібраними до ліній очима він пильно приглядається до печінки, іноколи копирсне її кінчиком ножа — тоді можна було збожеволіти від того болю.

— Вроджений шовінізм, — за якийсь час установила свій діягноз вусата гурія, — й нова сила з могутністю протуберанця піднесла й кинула його до пробурованої в землі діри: була одна думка — впихнути оце все до середини в спорожнявілу піхву черева; для печінки не знаходилось місця й вона тягла своєю вагою надірвані жили...

Потім наступило дзвінке мовчання непритомности й тіло було, як занурене до кулелі сповненої безчуттєвою порожнечою, а тоді обережно, мов тихе щеняче скавління, замлоїло в животі... Це вже був не кошмар — атак пройшов під час сну й тепер треба зажити тих порошків з морфієм. Запиваючи водою, пригадалось, що останнього разу — того тижня — його не кидано до діри, а лише ворожбит досліджуючи шпортав печінку, не установив він тоді й свого вироку.

До ранку вже не спав професор української літератури Орест Трохимович Макух. Широко відкритими очима дивився на старий сволок своєї кімнати й тисячу разів повторював у думці одне важке, як свинець, слово.

— Це — кінець, — сказав він на голос і відчув зрясніле зимним потом чоло й неприємне слизьке тіло; треба змінити білля. Лямпи не запалив — світла було досить від кинених місяцем на долівку віконних квадратів.

Назад до ліжка захотілось; накинув на плечі літній плащ, сів у фотель біля столу й задумався:

— Ще місяць тому йому в Києві лікар сказав: „Їдьте до Миргороду, — певно вам допоможе, — всетаки миргородські радіоактивні джерела являються соціялістичним здобутком", але операцію робити відмовився — „треба випробувати інші середники". Й Орест Трохимович поїхав до Миргорода випробовувати соціялістичний середник; і ось тут майже щотижня — атак. Наближався неминучий, з математичною точністю передбачуваний, кінець.

Скільки ще могло б бути? Рік, чи більше. Що за цей час можна зробити? В університеті треба закінчити осінній цикл лекцій, скінчити розпочату „генезу впливів східньої поезії", на щось нове вже не вистачає сил. Від редагування журналів його помалу усунено. Хоч яким він був гнучким і лояльним по відношенню до влади — йому не вірили й багато з молодих зробились на соціялістичнім Парнасі більш впливовими, ніж він. Вони вчили закони діялектики по студентських харчівнях між буряковою зупою на перше й пісними макаронами на друге, так само, як вчили колись таблицю множення, й так само засвоювали: міцно й сліпо. Після того вже не застановлялись над „природою речей": клясики все вияснили — потрібно лиш повторити й пристосувати. А повторювати схоластичні догми й пристосовувати життя до них професор Макух не вмів і не хотів, — блискуче зійшовши на професорську катедру двадцятип'ятилітним юнаком, всупереч всім законам діялектики, лишився на ній нерухомо на довгі роки; хоча працював, писав, друкувався. І ось зі своїми п'ятьма десятками за плечима він ще парубок: про такі речі, як сім'я — не мав часу подумати. Радше думав, але між іншим, довгого зимового вечора, завжди на людях замкнений в себе, — мріяв тоді так, як марить мешканець північного коля про тепло тропічних країн. Але приходив день і мрія зникала, як зникла помалу віра й надія в щось більше, важніше, заради чого жив і все це робив. Не прийшла й очікувана слава, чи бодай ширше визнання; ця завідувачка з місцевої бібліотеки — одинокий і приємний виїмок: вона його знала, читала й, певно, шанувала. При першій зустрічі тоді, коли він гнаний безділлям містечкового життя зайшов до бібліотеки — вона його пізнала:

— Це ви написали „До джерел пізнання українського вертепу"? Мені сподобалось: стиль чаклуна над стовпцями згорілих тотемів, — але руки йому не подала й того вечора більше з ним не говорила.

Повертав тоді з бібліотеки засадженим рахитичними ялинками сквером імени того, що темним масивом бовванів там на перенесенім з кладовища мармуровім п'єдисталі, на якім колись над сумними березами й дикими рожами височів білий янгол, охороняючи ворота неминучого. Тепер цей, зодягнений в залізо-бетоновий одяг, опертий на барельєф з колон і винограду, далеко відкиненою рукою показував шлях до майбутнього. Й у його тіні, нарисований світлом близької ліхтарні, вперше прийшла ця думка: тобі — досить! Чи варто улаштовувати гонитву за фата моргана? Чи не час вже відійти? Скреслити всі турботи, забути труднощі, — відібрати від життя ще непізнані радощі й втіхи, таємниці любови, — не секретарської, а щирої, жертвенної: що в ім'я свого існування засліплено заглядає в очі смерти. Повторювати на заході життя ті хлопчачі дурощі, смак яких, як терпке яблоко, що здрігає всім тілом, — скоштував і він. Якось ще підлітком хотів переконати серце свого першого кохання шляхотністю власних почувань і, щоб зникла дражлива усмішка з її вишневих уст, — тоді було так легко йти залізничним торами назустріч вогнистій сильветі паруючого льокомотива й ловити ту мить, що стоїть на грані життя й смерти й, з нервами натягненими до границі можливого, відскочити ошпареним і оглушеним завойовником кохання й вічности.

Може пізніше — та невідома студентка й була єдино потрібною в житті. Вона писала йому мрійні листи сповнені кохання й болю..."

Поволі рухаючись, щоб не розполохати тіні минулих спогадів, Орест Трохимович засвітив на столі лямпу. З нижньої шухляди вийняв дерев'яну різьблену касетку сповнену пожовклими паперами, серед яких були старі дипльоми, грамоти, приватні листи. Витяг пакуночок огорнений в газету — це листи від неї. В першому з них він прочитав:

„...іноколи я йду за Вами, я стаю під тими каштанами, де стояли Ви, я беру палий листок, я кажу: на нім стояв він. Одного разу я підійшла до Вас так близько, що від цієї близости голова була сповнена дзвоном і тугою нездійснимого, й дивилась на вашу відбитку в великім вікні „букіністичної книги", й боялась, щоб Ви не піднесли зажуреної голови. Ви дивились на Грінченковий „Соняшний промінь" там, у вікні, ми стояли разом і я була безмірно щаслива, я знала, що досить Вам піднести свій погляд і подивитись на мене — я розпочну говорити й скажу Вам молитву мого серця, таємницю гарячкових ночей. Але Ви обійшли мене, як невидимий манекін, а я лишилась ще довго стояти. Я купила тоді ту книгу й вклала в неї кілька малих з каштанів листків. Таким зажуреним над вікном „букіністичної книги" я Вас люблю й образ цей пронесу через ціле життя...

(Дальше буде).

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Погостімо подорожніх.

Всім нам відомо, що починаючи від місяця січня 1949 р. до пристані в Ню Йорку приїжджають кожного тижня сотки українців зі скитальщини. Приїжджають молоді й старі, хлопці, дівчата різного стану та віку. Одні їдуть з родиною, інші самітні. Все одно — якби вони не приїжджали — всі вони змучені дорогою, виснажені скитальчими злиднями, а теж ослаблені морською недугою. Коли взяти до уваги, що ці люди приготовляються до висідання з корабля, встають часто в год. 4 в ранку, їдять сніданки в год. 5—6, то заки вони дойдуть до місця призначення, деякі з них дослівно падуть з ніг, особливо матері, які є змушені держати на руках дітей.

Представники ЗУАДК і Переселенчого Осередка вже на самім початку переселенчої акції постановили давати харчі в залізниці або в порті, щоб піддержати на силах людей, перед якими часто є великий шмат дороги. Кожний раз, коли приїздить корабель, одна з представниць Переселенчого Осередку привозить до порту канапки-сендвічі, овочі і молоко. Це все роздається новим імігрантам перед висіданням на залізницю, або вже на залізниці. Варта бачити обличчя дітей і радість на їх умучених личках на вид сендвічів, а особливо помаранч. Щоб це дальше продовжувати, Переселенчий Осередок мусить мати гроші, які повинні зложити в першу чергу нюйорські товариства і організації. Хоч переселенча акція вже ведеться пів року і тисячі скитальників приїжджають найбільше до Ню Йорку, провідники нюйорських товариств не взяли досі до уваги, що вони, як місцеві люди, повинні в першій мірі подбати, щоб у їх місті, цебто в Ню Йорку, погостили нових імігрантів при висіданні на американську землю.

Досі з власної ініціятиви зложили на харчі такі нюйорські товариства і громадяни: 1 від. У. З. Х. (самостійний) $25; бизнесмен Платон Стасюк харчі вартости $27; Марія Берків $5; з забави в бінго влаштованої Жіночою Секцією Демократичного Клюбу $7. — Крім цего поодинокі особи по $1: Е. Корнат, К. Барчевська, Й. Пляшовецька, М. Середна, А. Колтун, А. Качмар, А. Петров, А. Йосик, А. Грабовська, П. Городнищ і С. Літвора. — На цім місці запитуємо, хто наступний піде не на словах, але й на ділах за словами Христа, який сказав: Голодного накормити! Всякі жертви слати до Переселенчого Осередку на адресу: Ukrainian Reception Center, 11 East 7 St., New York City, або впрост до ЗУАДК в Филаделфії.

Марія Демидчук,
голова У. Переселенчого Осередка.

БОСТОН, МАСС.

Користати з курсів англійської мови.

Інтернаціональний Інститут у Бостоні (190 BEACON STREET) проголосив літні курси англійської мови для початкуючих і тих, що вже дещо більше знають. Наука зачнеться 30 червня і триватиме 6 тижнів, двічи тижнево, у вівтірки та четвері, від 7:30 до 9:30 вечерами. Курси ці отворено спеціяльно для тих, що прибувають тепер з Европи. Українські скитальці повинні теж їх використати. Реєстрація відбудеться 21 червня в годині 7:30 вечером в Інституті, адреса якого подана вище. Реєстраційна належитість $1. За кожну лекцію платиться 25 центів.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Ще про Вечірні Освітні Курси.

В найближчих днях у школі О.О. Василіян (712 East 9 St.) будуть відкриті Вечірні Освітні Курси — з окремими відділами для дітвори, молоді і старших.

В останніх часах прибуло сюди багато дітей нових імігрантів, що вчились у рідній школі, побудованій на трохи інших основах, як тутешня. Щоб вирівняти розбіжності та приготовити їх до нових умов, Учительська Громада, що об'єднує всіх педагогів і викладачів, задумує прийти з допомогою всій молоді через постійні вечірні курси. Користати з них можуть також діти тутешніх українців, бо вчителі будуть давати пояснення з мови і історії України також в англійській мові. Учні й учениці европейських середніх шкіл, що не мали змоги покінчити їх, будуть мати тут окремий середношкільний відділ матуральний. Студенти та старші громадяни будуть мати спроможність слухати викладів професорів Українського Вільного Університету та гімназійних викладачів, як також запізнаватися з правничими актами. Для цього буде відкритий курс високошкільного характеру.

Тому охочі повинні зареєструватись у згаданій вище школі, починаючи вже від 18 червня (5—7 год. веч.), щоб можна було провести розподіл науки на лекції та окремі відділи. За курси, що будуть відбуватись у вечірніх годинах три рази в тижні, учасники платитимуть $6 щомісячно,

УКРАЇНСЬКІ ВЕТЕРАНИ ПРИГОТОВЛЯЮТЬ ПРАЦЮ ПРО ВКЛАД УКРАЇНЦІВ У ВІЙНУ.

Винипег. — У середу, 8-го червня, в залі Читальні Просвіти у Винипегу відбули Українські Канадійські Ветерани свій провінціональний зізд. Його відкрив домініяльний голова ветеранської організації І. Г. Карасевич. Промовцями були: бувший греко-православний капелан о. С. Савчук, домініяльний секретар Іван Юзик та представник Українського Легіону, ч. 141, Петро Українець. Співредактор „Опініон" П. Юзик підкреслив вагу збирання матеріялів про вклад українців у минулу війну. Плянується видати книжку, де були б подані точні дані про цей вклад. На зізді вибрано провінціональний заряд у такому складі: Голова — Петро Українець, містоголова — Петро Савчук, секретар — Петро Вах, скарбник — Михайло Кепрон, екзекутивний член — Іван Й. Новосад. Зізд закінчено бенкетом.

ДО ВІДОМА ВСІМ ЧЛЕНАМ 194 ВІДДІЛУ У. Н. СОЮЗУ:

Повідомляю всіх членів Т-ва „Свобода", відділ 194 УНС, що членські вкладки треба вплачувати до дня 25-го кожного місяця. Вкладки побираю кожної суботи від години 1. до 9. ввечір під ч. 740 Іст 9. вул. Ню Йорк. Тому прошу всіх членів сплачувати свої вкладки до означеного речинця, а довгуючих членів прошу про негайне вирівняння залеглостей; в противнім випадку буду змушений всіх суспендувати. — Одночасно прошу нижче вичислених членів зголоситися до фін. секр. у дуже пильній справі: пп. Михайло Вортник, Михайло Вігак, Юлія Денега, Микола Денега, Павло Луцьків, Микола Марків, Катерина Ницак, Кетерін Ницак, Теодор Пітула, Юстина Ремез, Віллі Сядак, Джан Витак, Стефан Гнатишин, Петро Вартків, Сем Денеґа, Василь Ницак, Мих. Демянчук, Джан Пайончковський, Ева Кіта, Антін Сядак, Марія Туркевич, Ольга Курек.

(пл. ог.) В. Никифорук, фін. секр. 194 від.

ШУКАЮТЬ СВОЇХ РІДНИХ

УВАГА: Зголошуючись на Розшуки до З.У.А.Д.Комітету прохається на початку листа доконче подати під яким числом в розшуках було надруковане прізвище особи, яка вас, чи яку ви шукаєте.

За листами чи адресами від скитальників прохаємо звертатись безпосередньо до ЗУАДКомітету, адресу якого подано при кінці.

Зголошуючись на розшуки не забувайте вложити вашу жертву на покриття поштових і бюрових видатків та за витрату часу на полагодження вашої справи.

* * *

ГРУПА — ЛИСТИ ДО:

18,160 До громадян, братів Українців з с. Суховоля, Броди, поможіть перебратися зі скитальщини, від Тимус Евгена.

18,161 Скочипець Теодора вуйка з с. Залужа від Коцаба Йосифи.

18,162 Григораш Леоніда батька від сина Григораш Федора.

18,163 Гичка Анни, Стефана і Марії зам. Дицько з с. Гійсько, Добромиль, від Дицько Богдана.

18,164 Градовський Миколи с. Петра з с. яшки Муровані, ЛЛьвів, від Молочій Івана с. Михайла.

18,165 Гасан, мого земляка, що був у хорі Кошиця від Сердюк Михайла.

18,166 Кушнір Миколи з с. Кожелиці, Перемишляни, від Яремків Дмитра.

18,167 Ботюк та односельчас з с. Молодилів, Товмач, від Ботюк Івана.

18,168 Священ. о. Побуцького с. Нікодима з с. Мошків та Наконечний Федора з тогож села, Калуш, від Марійчин Петра с. Онуфрія

Голоситись на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P. O. Box 1661, Philadelphia, 5, Pa.

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка вважають своїм обовязком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшати кадри ідейних українських працівників.

БУВШІ ЧЛЕНИ У. Н. АРМІЇ!

В пятьріччя Бродів проєктується Зїзд. Заінтересованих у цій справі проситься звертатись листовно з поданням проєктів щодо свята на адресу:

ІВАН ТЕЛЮК,
420 Washington Avenue,
New Haven 11, Conn.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 22. травня 1949 р. помер у 69. році життя

БАС ТОМА,

довголітний член Бр. св. Володимира, від. 130 У. Н. Союзу в Ню Йорку.

Покійний походив з села Сидичів, пов. Сокаль, Галичина. Полишив у смутку шестеро дорослих дітей і шестеро внуків.

Похорон відбувся 26. травня при участи родини і приятелів з дому жалоби, 249 Washington St., на місцевий цвинтар. — В. Н. П.!

Заряд Бр.

Дня 2. червня 1949 р. померла в 61. році життя

НАСТЯ ПОТОЧНА,

членниця Тов, ім. А. Вовчевського, від. 10 У. Н. Союзу в Ансонія, Конн.

Покійна роджена в селі Сватkова, пов. Ясло, Ґаличина. Була тихої вдачі. Полишила в смутку дочку подр. Черґоняк і внучку.

Похорон відбувся з похоронного заведення до укр. гр.-катол. церкви св. Петра й Павла при участи родини і знайомих, а відтка на цвинтар св. Петро й Павла в Дербі, Конн. — В. Й П.!

В. Глива, секр.

Дня 8. червня 1949 р. помер у 66. році життя

ВАСИЛЬ СМУЛКА,

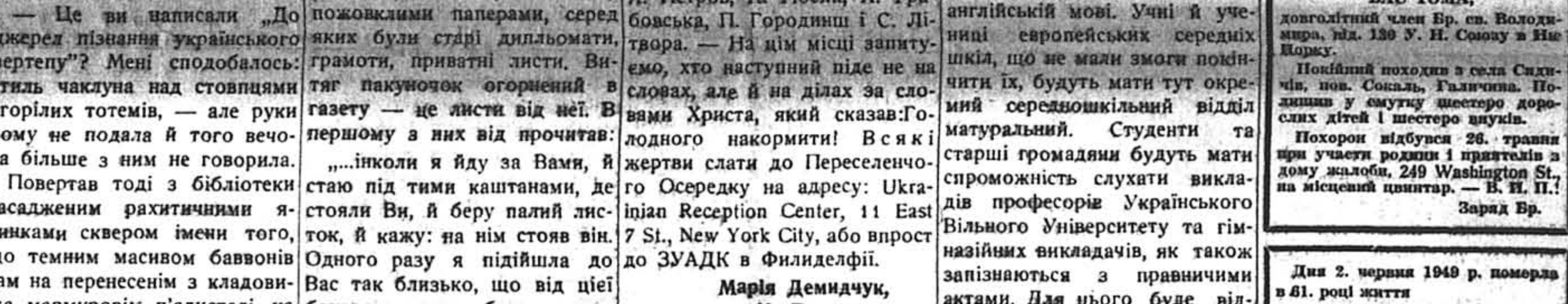
член Тов. Зоря, від. 69 У. Н. Союзу в Ню Йорку.

Покійний походив з села Новий Двір, пов. Сокаль, Західна Україна. Полишив у смутку жену Анастазію, сина Івана і дочку Софію, невістку і зятя, та три внуки.

Похорон відбувся 7. червня з укр. катол. церкви св. Юрія на цвинтар Кальварія. — В. Н. П.!

І. Єдинак, предс.;
І. Мартинець, кас.
М. Линтей, секр.

ТАРЗАН, ч. 2117. Врятована скоком у воду.

Дівчина приготовлялася до купелі саме в місці перед леговищем Саборі...

...а відступна дич збиралася напасти на свою добичу.

Та саме в хвилині, коли Сабора мала наскочити на дівчину, Норма кинулася у воду.

Сабора ненавиділа й боялася води, відвернулася і пустилася в долину понад ріку до табору.